

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 7 września 2009 r.

P/09/166

LPO-410-23-02/2009

Pan Dyrektor **Jacek Profaska**

Specjalistyczny Zespół Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem
w Poznaniu

W y s t ą p i e n i e p o k o n t r o l n e

Na podstawie art. 2 ust. 2 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „*ustawą o NIK*”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Specjalistycznym Zespole Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu (dalej: „*Zespół*”) kontrolę w zakresie sprawowania opieki nad matką i noworodkiem w oddziałach: ginekologiczno-położniczym i noworodkowym w latach 2008-2009 (I półrocze). W związku z tą kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 1 września 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli – na podstawie art. 60 *ustawy o NIK* – przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność, pomimo stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, które jednak nie miały zasadniczego wpływu na tą działalność.

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia zapewnienie przez *Zespół* warunków określonych w umowie o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej oraz w *zarządzeniu nr 93/2008/DSOZ z dnia 22 października 2008 r. Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w sprawie warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju: leczenie szpitalne* (dalej: „*zarządzenie prezesa NFZ*”) w części dotyczącej: kwalifikacji lekarzy oraz organizacji udzielania świadczeń w oddziałach ginekologiczno-położniczym i noworodkowym.

2. Najwyższa Izba Kontroli zwraca natomiast uwagę na to, że wymienione oddziały nie dysponowały niektórymi jednostkami sprzętu, który wykazano w ofercie na 2009 r., będącej podstawą zawarcia umowy z dnia 6 lutego 2009 r. o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, zawartej przez *Zespół z Wielkopolskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia w Poznaniu* (dalej: „*umowa z NFZ*”). W pomieszczeniach oddziału ginekologiczno-położniczego znajdowało się siedem zamiast ośmiu ssaków, natomiast na oddziale noworodkowym brakowało inhalatora.

Ponadto – pomimo obowiązku określonego w § 2 pkt 7 *umowy z NFZ* – nie aktualizowano na bieżąco danych w zakresie potencjału wykonawczego *Zespołu* (przeznaczonego do realizacji *umowy z NFZ*) i nie przekazywano do *NFZ* informacji o wymianie poszczególnych modeli sprzętów na inne niż zadeklarowane w formularzu ofertowym na 2009 r.

3. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia wprowadzenie przez *Zespół* opłat z tytułu pobytu lub porodu w jednoosobowej sali porodowej „o podwyższonym standardzie” (300 zł / dobę) oraz pobytu na jednoosobowej sali „o podwyższonym standardzie” z łazienką (120 zł / dobę). Uzyskanie przez *Zespół* środków finansowych z tego tytułu, w łącznej wysokości 396.180 zł w 2008 r. i 170.100 zł do 30 czerwca 2009 r. było niezgodne z dyspozycją z art. 65 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.), który stanowi, że osobom uiszczającym składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne zapewnia się równy dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej.

Zróżnicowanie wyposażenia sal oddziału ginekologiczno-położniczego, polegające na zapewnieniu wyższego komfortu pacjentkom przebywającym – za dodatkową odpłatnością – w jednoosobowych salach porodowych i poporodowych, w których istniała także możliwość przebywania osoby bliskiej, a także uznaniowość przy udzielaniu zgody przez zastępcę dyrektora na obecność osób bliskich przy porodach w t. zw. sali porodowej ogólnej, zwiększały obszar ryzyka wystąpienia zjawisk o charakterze protekcyjnym.

4. Zastrzeżenia Najwyższej Izby Kontroli dotyczą praktyki ograniczania możliwości sprawowania opieki przez osoby bliskie nad matką i noworodkiem, poprzez uniemożliwianie przebywania osób bliskich w pokojach wieloosobowych na pododdziale położniczymi i patologii ciąży. Ograniczenie kontaktu osób bliskich z pacjentkami jedynie do wydzielonego do tego celu pomieszczenia, usytuowanego pomiędzy tymi pododdziałami, jest niezgodne z art.

34 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2009 r. Nr 52, poz. 417 ze zm.), a także z postanowieniami regulaminu porządkowego Zespołu. Przepisy te gwarantują bowiem pacjentom prawo do sprawowania nad nimi opieki przez osoby bliskie.

5. Najwyższa Izba Kontroli zwraca również uwagę na fakt, że w stosunku do trzech zadań ujętych w programie dostosowania Zespołu do kryteriów wynikających z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 213, poz. 1568 ze zm.), których termin realizacji określono na lata 2008-2009 (są to zadania dotyczące bloku operacyjnego, porodowego oraz izby przyjęć), nie podjęto żadnych czynności mających na celu ich wykonanie. Istnieje zatem poważne zagrożenie nieterminowego wykonania tych zadań.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) wyposażenie oddziałów ginekologiczno-położniczego i noworodkowego w sprzęt wymagany postanowieniami umowy z NFZ oraz bieżące informowanie NFZ o potencjale wykonawczym przeznaczonym do jej realizacji,
- 2) pozyskiwanie środków finansowych z tytułu pobytu pacjentki lub porodu w przypadkach przewidzianych przepisami prawa powszechnie obowiązującego,
- 3) zapewnienie możliwości sprawowania opieki przez osoby bliskie nad wszystkimi pacjentkami oddziału ginekologiczno-położniczego,
- 4) podjęcie działań mających na celu terminową realizację zadań przewidzianych programem dostosowania Zespołu do kryteriów wynikających z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 r.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora – w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o działaniach podjętych w celu ich realizacji albo o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie dyrektorowi delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i

wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.